

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Izjava.

V zadnjem času so nekateri Slovencem sovražni listi objavili iz Celja poročilo, češ, da so se pred nekaterimi dnevi ondi zbrali slovenski deželni poslanci in pristaši ter izjavili, da je politično nemogoče skupno postopanje Slovencev z Nemci glede sklepov štajarskega deželnega zbora, ki se tičejo praznovanja petdesetletnega vladanja presvetlegu cesarja.

To poročilo ni resnično.

Sicer se je vršil v Celju malo pred sklepom deželnega zbora shod slovenskih zaupnih mož s Štajarskega, ki so se posvetovali o položaju, ki je nastal vsled našega izstopa iz deželnega zbora, toda nihče ni nasvetoval izjave v navedenem smislu, še manj pa smo sklepali o njej.

Naglašali smo pač, da nam je v sedanjih razmerah nemogoče udeleževati se razprav deželnega zbora, in vsled tega nam je, žal, bilo tudi nemogoče, udeležiti se sklepa o praznovanju cesarjeve petdesetletnice.

Gledé tega sklepa se mi z nemškimi tovariši popolnoma soglašamo in ko bi bili tedaj navzoči v deželnem zboru, glasovali bi bili vsi za dotične predloge.

Koncem februarja 1895.

Dr. Iv. Dečko, J. Jerman, Dr. Fr. Jurtela, Dr. J. E. Lipold, Dr. Fr. Radey, Fr. Robič, Dr. Jos. Sernee, Mih. Vošnjak.

Slomšek in jareninsko bralno društvo.

Blag spomin preblagega dobrotnika ostane nevenljiv. Po teh besedah je ravnalo bralno društvo v Jarenini, ko si je naročilo Slomšekovo sliko. Odkritje te slike je bilo dne 17. svečana. Bila je to veselica, kakoršne Jareninčani ne pomnijo. Od blizu in daleč so prihiteli gosti, da bi videli Slomšekovo podobo in slišali besedo o njih. Nepopisljiva navdušenost je napolnjevala množico, ko nam je veleučeni g. dr. B. v priprostem, vendar pa krasnem govoru pojasnil Slomšekovo življenje. Do vrhunca je ganljivost vskipela, ko se je na primerne govornikove besede odkrila podoba ter se občinstvu pokazal nežnomili obraz preljubljenega knezoškofa.

Po govoru je godba zaigrala Slomšekovo koračnico in gg. pevci so zapeli »Veselja dom«. Gotovo je po govornikovem opominu vsak v duhu obljubil, vsikdar in povsod ljubiti, spoštovati in braniti sveto vero in svoj mili materin jezik. V čitalniških prostorih vseča Slomšekova slika naj bode vedna priča te obljube!

Opomniti mi je, da so v povzdigo te navdušenosti mnogo pripomogli tudi mariborski tamburaši. Hvala jim!

Blagor vam, jareninski farani, če boste hodili po potu, ki so vam ga Slomšek odkazali. Kot sin slovenskih starišev so Slomšek iz srca ljubili posebno nas Slovence, ter vse svoje življenje posvetili v blagor slovenskega ljudstva. Pač jih smemo imenovati preblagega očeta štajarskih Slovencev. Njih je napolnjevala sveta želja, posebno vas, slovenski kmetje, privedi do spoznanja, da boste le tedaj na potu prave sreče, če boste vsikdar goreči kristjani in zavedni Slovenci.

Le poslušajte, kako lepo vas učijo! »Prava vera bodi vam luč in materni jezik bodi vam ključ do prave zveličanske omike!« Torej dragi Slovenci! Slomšekov spomin naj bode naš močen steber, katerega se oklenimo, če nas hoče kak prilizovalec omahljive storiti. Pristopite k bralnemu društvu ter čitajte dobre knjige, kakor vam Slomšek svetuje: »Dobra knjiga bodi vam blag prijatelj, ki vam krepi dušo in jači voljo«. Druga bralna društva pa opozarjamo, naj nas kmalu presentijo z odkritjem Slomšekove slike! Ilirčan.

Zbor polit. gospodarskega društva pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.

Dne 24. februarja t. l. je zborovalo polit. gospodarsko društvo pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. Na dnevnem redu je bila volitev novega odbora. Voljen je bil prejšnji odbor enoglasno.

G. podpredsednik je pri tej priliki opozoril kmetovalce na knjige družbe sv. Mohorja. Imenoval je posebno dve dosedaj izšli knjigi: »Naše škodljive rastline« od gosp. prof. M. Cilenškega in pa »Umno živinorejo« od gosp. Fr. Dularja, živinozdravnika. — Marsikateri Mohorjan pregleda nekoliko podob škodljivih rastlin, potem dene knjigo na stran ter misli, itak poznam vse naše plevele, tu pa tam kaj malega prebere in ne pride do strani 250. »bakterije« v letniku 1893, in tudi nadaljevanja v zadnjem letniku (1894) do strani 303. ne prečita. Vendar je na teh 25 listih toliko koristnega berila gledé različnih boleznij pri živini in ljudeh, kaj jih povzročuje, kako je zaprečiti nalezljivost itd.

»Umna živinoreja« je zlata knjiga za naše kmetovalce; to naj bi vsak čital, ne enkrat, dvakrat, trikrat in ravnal se po mogočnosti po navodilih g. živinozdravnika. Marsikatera nesreča pri živini bi se preprečila, in živinoreja, ki sedanji čas kmetovalcu še jedino nekoliko koristi obeta, bode lepo uspevala.

Nato se je prebrala in z navdušenjem vsprejela naslednja resolucija:

»Pričujoči pri zborovanju polit. gospodarskega dru-

štva pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah dne 24. febru-
varija odobrujejo enoglasno izstop naših slovenskih po-
slancev iz dežel. zbora v Gradcu dne 8. febr. 1895 za-
radi nezaslišanega, nikakor opravičenega postopanja
liberalne nemške večine glede slovenskih razredov na
celjski nižji gimnaziji in se jim izreče za ta moški korak
srčna zahvala in zaupanje.

Peveci, izurjeni po gospodu nadučitelju M., nasto-
pili so prvokrat. Peli so med drugimi »Slovenec sem«
in »Domovina, mili kraj«, lepo in zbrano; pokazali so,
kaj zamore pridnost in navdušenost za lepo slovensko
pesem. Koncem se je zapela cesarska pesem, katero je
obilno občinstvo stojé poslušalo.

To društvo ima svoja pravila od visoke c. kr. na-
mestnije z dne 4. januarja 1871 potrjena; nastopilo
je torej 25. leto svojega obstanka. Pred dvema letoma
terjal je nekdo — tudi v »Slov. Gospodarju« — naj
polit. društvo preneha in naj se ustanovi »bralno dru-
štvo«. Odbor v to ni privolil. To društvo ima že svojo
zgodovino. Prebilo je svoja prva burna leta; ko so o
Giskrovi dobi politični valovi v Avstriji hudo pluskali
na slovanske narode; ko so v Ptujju vse strune napeli,
da bi pri volitvi v državni zbor jedinega poslanca za
slovenski Štajar, blagega gosp. M. Hermana, odstranili,
volilci od Sv. Lovrenca v Slov. gor. so stali trdno, ko
so celo v Halozah nekateri z našimi nasprotniki po-
tegnili; rogaški okraj pa je bil skoraj ves v nasprotnem
taboru. Kakor podoba kaže, čakajo nas sedaj tudi burni
časi; to društvo pa bo tudi zanaprej storilo svojo dolžnost.

Cerkvene zadeve.

Prelat Fran Kosar.

(Dalje.)

V. Kosar župnik in dekan Kozjanski.

„Pasite čedo božjo med vami, oskrb-
ljava jo ne po sili, nego prostovoljno po
božji volji.“ (1 Petr. 5, 2.)

Kozjanska fara bila je ponosna, ko je slišala, koga
dobi za župnika, gg. provizor in kaplan pa sta ugibala,
kateri njiju bo prestavljen, ker oba bila bi rada ostala
na strani župnika Kosarja. Ranjei je namreč želel s
svojimi kaplani živeti kakor brat z brati, zato pa so
ga gospodje tudi ljubili in spoštovali kakor svojega očeta.
Eden njegovih kaplanov nam piše: »Najbolj srečna leta
sem preživel na njihovi strani, bili so mi predober oče«;
in enako se izraža drugi gospod, rekoč: »Do mene imeli
so očetovsko ljubezen, od nobene kaplanije se nisem
tako težko ločil«.

Kaplanom zboljšal je dohodke, da so bili prav
zadovoljni poleg njega. Dajal jim je razven obeda in
večerje tudi zajutrek, postrežbo in perilo, in še belo štolo
t. j. pri vpeljavanju žen in pri pogrebu otrok. Pri na-
stopu rekel je gospodu: »Obed in večerjo sem vam dol-
žen dati; ker so pa vaši dohodki pičili, imeli boste od
mene tudi zajutrek, postrežbo in perilo. Ako utegnejo
sosedni duhovniki mene priti obiskat, in bi jaz slučajno
ne imel časa jih sprejeti, pošiljal jih bom k vam; vi pa
pošljite vselej, kadar bodo duhovni tovariši pri vas, v
mojo klet po vina«.

»Ko sva bila neki zimski večer — tako piše nje-
gov kaplan — pri večerji, potrka nekdo in prosi, naj
grem bolnika obhajat. Huda burja je razsajala in treba
je bilo iti na spoved vrh Veternika, na najtežavnejši
kraj fare. O kako so me omilovali, da morem v takem
vremenu in po takih potih hoditi; skrbelo jih je, da se
ne prehladim. Ko pridem domov ravno ob pol dvanajsti

uri, potrka hišinja, ter ponižno vpraša: »Gospod, kaj
želite, ali vina ali čaja?« »Rečem: »najprej vina, potem
čaja«, in precej bilo mi je postreženo. Hišinja morala
je bedeti do polnoči, tako je župnika skrbelo zdravje nje-
govega kaplana«. Pri mizi bilo je pravo, domače veselje.
Pred jedjo in po jedi molilo se je na glas, in na to
je sledilo duhovno branje, ki je potem dalo povod raz-
govarjanju bodisi o bogoslovskih predmetih, bodisi o
pastirskih slučajih. Meseca maja 1869 nastopi bolehen
gospod kaplanijo, a že v jeseni mora pustiti službo;
ne sme pa zapustiti Kosarjevega farovža, dokler meseca
februvarja ne umrje. Ves čas imel je bolnik najlepšo
postrežbo, pokojnik obiskal ga je mnogo mnogokrat
in mu slednjič še oskrbel lep pogreb, vse za — Bog
plati. —

Duhovniki iz dekanije so svojega dekana kaj radi
obiskali; ni pretekel teden, da bi ne imel več gostov
pri mizi. Naj je še bilo toliko opraviti, žrtvoval je lju-
beznivo gostoljubnosti nekoliko časa več, kakor je bilo
navadno odločenega za obed. Obiskaval pa je čestokrat
tudi on sosedne duhovnike; vsaj vsaki mesec po dva-
krat peljal se je zdaj tega, zdaj drugega obiskat. Take
male veselice povzdigal je Kosar z duhovitimi napitni-
cami, v katere je vpletal mičnih in dišavnih govorniških
rožic, katere je bilo res veselje poslušati. Pri mizi vodil
je navadno le on zabavo, in je vedel vedno kaj novega
in zanimivega povedati ali iz svojih bukev, ali iz živ-
ljenja ali iz pastirstva. Dobremu dovtipu se je rad na-
smejal, in če so sedeli okolo njega gospodje po božjem
sreču, da so si bili domači, bil je časih tudi sam jako
dovtipen.

Njegovo blago srce pa tudi revnega in bolnega
duhovnika ni zavrglo. Vzel je v svojo hišo in povabil
k svoji mizi duhovnika, ki je bil večkrat čisto zgubljen.
Ko ga drugi duhovniki niso več radi sprejeli, usmili se
ga Kosar in mu daje prav po ceni vsega, kar mu je
bilo treba. Ker je ljubil bolnik kupico vina, dajal je po-
kojnik pri obedu skorej da vsak dan vrh navadne me-
rice še za poboljšek vina prinesiti, in še tudi za večerko
mu je obljubil dostojno mero vina, toda samo pod tem
modrim pogojem, da ostaja lepo doma in ne obiskuje
več gostilnic. Sploh je ž njim tako lepo ravnal, kakor
je to le rajni Kosar mogel, zato pa je tudi rešil dušo
rajnega brata. Vsa ta požrtvovalna ljubezen in gosto-
ljubnost pa je tem večje vrednosti, ker je bilo znano, da
ni bil brez dolgov.

Župnik Kosar poprijel se je kakor dober in
zvest hlapec vseh župnijskih opravil. Imel je vsako
nedeljo in praznik rano božjo službo. Njegove izvrstne
pridige sezale so poslušalcem globoko v srce, le —
predolge so bile; poslušalci, namreč večinoma kmečkega
stanu, ne morejo dolgo brez odmora zbranega duha
biti; proti koncu so se utrudili. Tudi krščanski nauk
je sam razlagal, in sicer tako priprosto in azumlrjivo,
da župljani z lahka niso zamujali njegovega nauka.
Vsak dan je pogledal v spovednico, je-li kaj opraviti,
in ponosno je zapisal v farno kroniko, da ni tedna v
letu, da bi v župnijskicerkve ne pristopilo vsaj petdeset
vernih k mizi božji. V adventnem in postnem času bil
je večasih celi dan v spovednici, izvzemeši kratki od-
počitek pri obedu. Poslušal je dolge spovedi, katere so
večkrat cele ure trajale, in to ne samo svojih domačih
župljanov, nego tudi ljudskih ovčic, katere so v Kozjem
zasledile dobrega pastirja. Velikonočno izpraševanje je
pri vseh stanovih sam opravil, da je svoje ovce spo-
znaval ter se osebno prepričal, kako so posamezni
podučeni v krščanskem nauku. Za lepoto hiše božje
imel je skrbne oči. Zapuščeno podružnico Sv. Heme
je popolnoma prenovil, na pokopališču je postavil nov
križ, in tudi v farni cerkvi bilo je marsikaj popraviti.

Toda ne samo v dušnih zadevah, nego tudi v gmotnem obziru dobivali so župljani pri Kosarju dobrega svêta, če je bilo treba, tudi dejanske pomoči. Njegov kaplan nam piše: »Tukaj le eden izgled njegovega dobrega srca. Nekega dne ga prosi reven župljan za posojilo. Potreboval je takoj denar, sicer bi trpel veliko škodo. Kosar poišče ves svoj denar, kar ga je imel, a bilo je še premalo. Tedaj pride meni v kaplanijo, in me praša, koliko denarja bi mu mogel posoditi? Ko mu povem svoto, razvedri se mu lice in smehljaje pravi: dobro je! in mi zaupa tudi skrivnost, da hoče rešiti kmela, a da nima sam dovolj denarja. Oba torej zloživa potrebno svoto, a obema vkupe ni ostal več petak v žepu. Meni je naskorem vrnil delež, kako dolgo je pa on čakal na denar, ali se mu je sploh kaj vrnilo, o tem pratika ne govori.«

Ko se je pokazala potreba farovž pre narediti, zadel je velika svota stroškov župnika; kar bi namreč imeli župljani plačati, prevzel je on, da farani niso postali nevoljni. Pač se nahaja le redko župnik, do katerega bi imeli župljani toliko srčne ljubezni in globokega spoštovanja, kakor so ga imeli Kozjani do blagega svojega duhovnega pastirja.

Gospodarske stvari.

Kompóst.

(Dalje.)

»Prepričali smo se, da je treba pri zbiranju tvarin za kompost marsikaj preudarjati. Človek bi moral biti učenjak, kadar bi si hotel dober kompost napraviti!« — No, to ravno ni treba. Da je le dober gospodar in da zna nekoliko računati!

»Kaj pa, ko bi nam naredili tak račun?« — Dobro, pa začnimo! Zvozili smo n. pr. 40 q zemlje, krompirjeve zeli 10 q, mahú 10 q, tropin 20 q, listja 10 q, žaganja 20 q, pepela 10 q, premogovih saj 5 q in gnoja iz stranišča 20 q. Koliko redilnih snovij imamo v teh tvarinah?

	dušca	kalija	fosf. kisline
V 40 q zemlje	kg: 0.45	0.172	0.12
» 10 » kromp. zeli	» 4.9	4.3	1.60
» 10 » mahú	» 10.5	3.4	1.6
» 20 » tropin	» —	16.0	4.0
» 10 » listja	» 10.0	2.3	2.04
» 20 » žaganja	» 12.0	1.7	0.8
» 10 » pepela	» —	100.0	60.0
» 5 » premog. saj	» 12.0	0.5	2.0
» 20 » stran. gnoja	» 7.0	5.6	4.0
145 q	kg: 56.85	132.972	76.16

Če cenimo dušec poprečno po 30 kr., kalij in fosforovo kislino pa poprečno po 20 kr., tedaj je tak kompost vreden 58.90 gld. Pri tem pa nismo vrednosti organskih snovij za fizikalčno izboljšanje v poštev vzeli. Na enak način moremo zračunati vrednost posameznih tvarin za kompost. Imamo n. pr. na oddaljenem travniku 10 q mahú, ali se splača spravljati ga na kompost? Ako računamo, da je v mahu dušec vreden 45 kr., potem je ta mah vreden za kompost 6.90 gld.

Po vsebini je mah 2krat več vreden nego živinski gnoj, ima več nego 2krat toliko dušca, enako množino fosforove kisline, pa le manj kalija. Da se njegova korist popolnoma izkoristi, odvisno je le od tega, kako se na kompostu ž njim ravna, kako se rastlinska hrana v njem za rastline pripravlja. Na enak način moremo preračunati vrednost vsake tvarine in preudarti, je-li dobimo

rastlinske redilne snovi v teh tvarinah ceneje, ali ako jih nakupimo v umetnih gnojilih.

Dobimo n. pr. 1 q pepela po 1 gld.; čisti pepel ima 8% kalija pa 4% fosforove kisline. Kalij in fosf. kislina sta enake vrednosti, torej nas stane v pepelu 1 kg kalija ali fosf. kisline okoli 8½ kr., med tem ko bi morali n. pr. kalij v kajnitú plačevati po 25 kr. Če pa nam pride 1 q po 4 gld., tedaj je pametneje kajnit kupiti. Pa tudi, če pepel ni čist, ako ima mnogo smetij primešanih in morda le po 4% kalija in le po 2% fosf. kisline, bode 1 q jedva vreden 1 gld. 50 kr. Pri nakupovanju pepela torej treba opreznosti.

Imamo pa v bližini kako pivovarno, ki nam prodaje ječmenove klice. Koliko se te vredne? 1 q ima okoli 3.6 kg dušca po 45 kr. = 1.62 gld., 2.8 kg kalija po 15 kr. = 0.70 gld., 1.8 kg fosf. kisline po 30 kr. = 0.54; torej vkup 2.86 gld. Ker pa vendar nimajo vedno enake množine redilnih snovij, moramo jih nižje ceniti, zlasti če niso prav čiste.

V kompostu, kakor smo ga prej sestavili, bode posebno fosforove kisline primanjkovalo. Da pognojimo 1 ha vinograda, dati mu moramo 25.30 kg dušca, 50 kg kalija in 50 kg fosforove kisline. 56 kg dušca v našem kompostu zadostuje za 2 ha, kalija je več nego za 2½ ha, ali fosforove kisline jedva za 1½ ha. Ker pa v zemlji večinoma primanjkuje fosforove kisline, ne bomo dušca dobro izkoristili; kajti ako imamo n. pr. v zemlji 56 kg dušca, pa le 76 kg fosf. kisline, bodemo približno le toliko pridelali, kakor ako je v zemlji le okoli 45 kg dušca in 76 kg fosf. kisline.

Da spravimo torej vse rastlinam potrebne snovi v pravo razmerje, dopolniti moramo pomanjkujočih 24 kg fosforove kisline z umetnimi gnojili n. pr. s koščeno moko. Ako pa hočemo, da nam bode ta množina komposta zadostovala za 5 ha vinograda, pomnožiti moramo v njem dušca za okoli 150 kg, torej za 150 — 56 = 94 kg, kalij na 250 kg, torej za 250 — 133 = 117 kg, fosforove kisline pa tudi na 250 kg, torej za 250 — 76 = 174 kg. To dosežemo s koncentriranimi gnojili n. pr. z žveplenokislím amonijakom z blizu 4 q, s kajnitom z blizu 10 q in pa s Thomasovo žlindro z blizu 9 q. S tem pomnožimo torej kompost samo za 23 q, pa moremo ž njim več nego 2krat toliko vinograda gnojiti. Pa naj bode dovolj računanja. (Dalje prih.)

Žitne cene v Mariboru od 23. febr. do 2. marc. Po hektolitrih: pšenica 5 fl. 30 kr., rž 4 fl. 20 kr., ječmen 4 fl. 20 kr., oves 3 fl. 30 kr., turšica ali koroza 5 fl. 30 kr., proso 4 fl. 40 kr. in ajda 4 fl. 90 kr.

Sejmovi. Dne 9. marcija v Poličanah (svinjski sejem) in v Slov. Gradcu. Dne 11. marcija pri Sv. Juriju ob Taboru, v Strassu, na Spod. Polskavi, v Kostivnici, pri Kapelah, v Orešju in Mariboru. Dne 12. marcija v Št. Juriju ob juž. železnici, v Selnici ob Dravi in pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Dne 13. marcija v Imenem (svinjski sejem). Dne 14. marcija na Bregu pri Ptujju (svinjski sejem). Dne 15. marcija na Zdolah.

Dopisi.

Iz Konjic. (Posojilnica.) Dne 28. svečana 1895 je imela posojilnica v Konjicah svoj redni občni zbor, pri katerem so se enoglasno sledeče svote za dobre namene odločile: a) šola v Tepinah dobi 120 gld.; b) šola konjiške okolice 80 gld.; c) dijaška kuhinja v Mariboru 25 gld.; d) dijaška kuhinja v Celju 25 gld.; e)

šolske sestre v Celju 25 gld.; f) družba sv. Cirila in Metoda 25 gld.; g) ubogi okolice Konjice 49 gld. 29 kr.; h) pevsko društvo Ptuj 20 gld.; i) za razne časnike 15 gld.; k) za proslavo 50letnice Njih vel. našega svetl. cesarja Franca Jožefa I. 250 gld. Pri tem zboru je bil g. Ivan Šepic kot predsednik ali ravnatelj v novič — dvanajstokrat — izvoljen. Razvidi se iz tega, kakšno zaupanje da ima pri slov. ljudstvu g. Ivan Šepic, kateri mnogo drugih težavnih poslov opravlja. Odborniki so pa gg.: Jan. Pospšil, dr. Ivan Rudolf in Peter Dobnik, kateri so bili tudi enoglasno izvoljeni. Posojila se dajejo po 5 in od ulog plačuje se po 4%.

Od Sv. Andraža v Slov. gor. (Veselica). V nedeljo, 17. februarja smo imeli prvo letošnje veselico bralnega društva. Počastilo nas je pa s svojim obiskom več gostov od Sv. Trojice, od Sv. Antona in od Sv. Jurija ob Ščavnici. Gosp. predsednik je razložil pomen prostih zabav. Gosp. učitelj Janko Fras je podal v slavnostnem govoru nekaj črtic iz zgodovine Slovencev ter je priporočal čitanje knjig in časopisov. Gosp. Matej Perger, učitelj pri Sv. Juriju, pa je v jedrnatih besedah med drugim priporočal složno delovanje domače hiše in šole pri poduku in vzgoji mladine. Domači pevci in pevke so zapeli več mičnih pesmij, med katerimi je nekaj narodnih ljudstvu posebno dopadlo. Šaljivi prizor je povzročil mnogo smeha. Gledališka igra »Mutec« se je igrala v občno zadovoljnost. Prosto zabavo smo imeli v gostilnici gosp. Rola, kjer je svirala domača godba Kocmutova. Andraževčani, držimo se svojega gesla »Složno naprej!« in še krasnejših veselic smemo pričakovati!

Iz Hajdinja. (Veselica) s tombolo, katero je priredilo naše »Kmetijsko bralno društvo« dne 17. febr. t. l. obnesla se je vzlic zelo slabemu vremenu povoljno. Gospod predsednik otvori veselico z nagovorom, v kakrem izraža veselje, da se je zbralo lepo število zavednih rodoljubov, s trikratnim živio na svetl. cesarja. Nato se je zapela cesarska pesem in »Domovina«. Po šaljivi tomboli smo se do pozne noči razveseljevali s petjem, govori in napitnicami.

Iz Celja. (Naša društva.) Predpust je minol. Kako pa smo ga praznovali? Prav pošteno. Manjkalo nam ni zabave. Dne 27. prosinca so igrali naši diletanje najvrlejšo, najtežavnejšo igro, kar se jih je doselej na naš oder spravilo. »Občinski tepec« je pa tudi dopadal, kakor redko katera igra v gledališču. Če se pomisli, da je petje zelo težavno in treba naporne vaje, čuditi se moramo krasnemu uspehu. Uloge, kakor okorni hlapec, lažnivi berič in čudovito izvorni tepček, bi krasili največja gledališča. — Zabavni večeri s plesom so bili res gosti. — Sijajni ples smo imeli dne 11. svečana. Takega se niti nadejali nismo. Priredil ga je s sodelovanjem drugih naš dični g. Majdič. Bil je pa res nas vreden. Dalo pa se mu je ime ples slov. biciklistov, zatorej so se povabili tudi nekateri biciklisti, — (društva slov. biciklistov namreč ni nikjer.) — Ganljivo pa je bilo, kar smo imeli srečo gledati dne 10., 12. in 13. svečana. Mlade deklice iz učilnice čč. šolskih sester so nam predstavljale krasno igro: Sv. Alojzij in sicer tako milo, pristno in zadeto, da bi, — razen znanega otročjega ravnosvočnega glasu, — nobeden igralec ne pogodil bolje. Častitamo pridnim sestram! — »Garibaldi« nas je obiskal dne 17. svečana. Igral se je izvrstno. Posebno odlikovali sta se gni. Šprahmanova in Ledinekova. Predpust je imel lep začetek, kaj bi ne imel tudi lepega konca! Zató je bilo preskrbljeno. Sokolova maskerada na pustno nedeljo je bila veličastna. Vse je bilo z zelenjem opaženo, — vse tako prijetno, lično in domače; — vsaj se je vselila v čitalnico cela »Tekarska ženitnina«. Tako smo končali predpust. Še nekaj. Da zavzema naša čitalnica prvo mesto med vsemi

slovenskimi, dokaže važen sklep odborov, da zanaprej morajo tudi k navadnim zabavnim večerom prihajati v črni obleki in ne samo, kakor došedaj navada, samo k plesom in sijajnim veselicam. To seveda bode pobarvalo čitalnico bolj svetlo, pa jo napravilo tudi bolj prostorno, kar je baje že skrajna potreba. — s —

Z Dobrne. (Sv. misijon) se je pri nas dne 1. svečana začel. Vodili so ga čč. gg. lazaristi iz Celja. V 27 pridigah so razložili glavne resnice naše sv. vere, opominjali in budili so nas k pokori, v nemali očiščena srca k čednostnemu življenju. Akoravno je bilo mrzlo, pota slaba, vendar je ljudstvo z največjim veseljem prihajalo v cerkev, ki je bila skoraj zmiraj natlačeno polna. K mizi božji je pristopilo nad 1600 oseb. Posebno ganljiva je bila sprava pred sv. R. Telesom, ko so vsi navzoči solznih očij glasno izpovedali svojo vero v Jezusa v zakramentu sv. R. Telesa, obžalovali svoje grehe in obljubili drug drugemu vsako razžaljenje iz srca odpustiti. V nedeljo 10. svečana je bila sklepna pobožnost. Za dobrote sv. misijona bodemo hvaležni Bogu, po čegar zapovedih hočemo odslej zvesto živeti, čč. gg. misijonarjem, ki so s toliko požrtvovalnostjo skrbeli za naše duše. Vsa hvala pa tudi preč. g. kanoniku, ki so nam že v tretjič oskrbeli duhovno veselje sv. misijona. Bog vsem vse povrni!

Iz Slov. Bistrice. (Smrtna kosa.) Dne 27. febr. smo položili v hladni grob moža »korenjaka«, ki je vreden spomina v »Slov. Gosp.«, ker je bil mož Slovenec z dušo in telesom. Miha Koren, tako je rajncemu bilo ime, je v istini vreden, da točimo ob njegovem grobu solze bridke žalosti. Zgubila je v njem sv. cerkev vernega katoličana, kakoršnega se je tudi v svoji ne dolgi bolezni zavedal; kajti dal se je na najspodbudnejši izgled svojih domačih in svojih sosedov dvakrat s sv. zakramenti sprevideti. Zgubila je z njim občina Ritoznoj vrlega predstojnika, ki je čez 12 let po očetovsko varčno v njej gospodaril, kar kaže, da si je pridobil vsestransko zaupanje svojih sokmetov. Žalostno zgubo pa obžaluje nadalje tudi okrajna posojilnica, katere vesten blagajničar je bil rajnki. Može, sicer Nemci, načelnik in odborniki omenjene posojilnice, so ga izredno cenili in označili svoje sožalje ob smrti s tem, da so se tudi oni potrudili, skazati mu zadnjo čast. Razun tega bil je pokojnik tudi ud okrajnega zastopa, kakor tudi cenilni mož. Ubogim kmetom je blagi Miha rad pomagal, zdaj temu z drvami, drugemu z denarji itd. Zatorej ni čuda, kako hudo je potrla vsakega meščana in kmeta vest, da se je preselil naš dragi Koren v ponedeljek dne 25. febr. popoldne ob treh v boljšo domovino. Da pa ni bilo to sožalovanje prazna hlomba, pokazal je veličastni pogreb, katerega se je udeležila v kljub slabemu potu radi precejšnega snega velika množica kmetov in kmetic, odličnih meščanov, kakor tudi nekaj gospá. — Ob grobu joče in žaluje potrta udova in petero nedolžnih otročičev, katere pa tolaži čez vse najbolj jedino ta zavest, da je ljubljeni mož, oziroma dragi oče tako vzgledno krščansko umrl. Svetila mu večna luč!

Iz Škofjevasi. (Ženska podružnica) sv. Cirila in Metoda je priredila dne 24. febr. zabavni shod v Ljubečni. Akoravno je ta dan vsepovsod bilo dovolj veselic in ženitnin, vendar se nas je zbralo na Varovžu toliko, da je bil vsak kotiček poln, in kar je najveselejše, bila je večina korenjakov kmetov. Žalostno izjemo je priskrbel pa naš trg Vojnik, kateri je kljubujoče — izostal, tako, da je bilo iz trga, od koder bi jih smeli pričakovati največ — najmanj gostov. To je lep odziv na zadnji zabavni večer »Edinosti«, kjer je bilo več Škofljanov navzočih nego Vojničanov! Take razmere pač niso. . . . Videl si vrle domačine, prijazne Teharčane in mnogo Celjanov. Govoril je č. g. Kržišnik

lep govor, pri katerem smo se čudili, kako mu je mogoče duhovite misli v tako obče razumne domače besede obleči. Srce veseli človeka, ko vidi, da ima duhovnike, kateri se toliko zanimajo za napredek društev. Hvaležni smo č. gosp. govorniku! Kaj hočemo reči o igrah? Na kmetih težko če se je še kedaj tako vro igralo. Tu so se kazali različni značaji tako živo, da si lahko pri vsakem dejal: Glej ga no, našega mlinarja, krčmarja, doktorja, mešetarja, kakor bi ga samega na oder postavil! »Naj si pa bo!« je sicer igrokaz, ne burka, vendar je vzbudila toliko zadovoljnega smeha, kakor ne zmorejo nekatere glume. Čuditi se moramo, da je tak uspeh mogoč po štirih vajah brez odra, katerega pred igro niti videli niso. Oder je bil jako priročno napravljen; naslikal ga je g. Jos. Ahtik, postavila pa gg. T. Ahtik in Dokler. Dokončali smo s tem veseli predpust, kakor bi si le želeli mogli. Malgaj.

Od Sv. Trojice v Haložah. (Razno.) Letošnja zima nas posebno ljubi; ni je spraviti iz dežele. Ondan ji vojsko napové topli jug, ali krivec ga zavrne, in na pust smo imeli toliko snega, kakor še letos ne. In vsako noč ga še kaj zapade. Živeža pa bode že skoro tukaj primanjalo revnim ljudem in živini. Lanskega pridelka je bilo polovico manj od predlanskega. Kakšen bode letošnji? Nesrečna trsna uš uničuje od leta do leta lepe naše vinograde, Haložanu skoro edini vir dohodkov. S strahom gleda siromak v bodočnost. — Te dni pošiljajo iz vseh krajev mile Slovenije trudoljubivi poverjeniki naročnino na mohorske knjige v Celovec. Vem, da se bode število udov najdičnejše naše družbe v mnogih krajih letos pomnožilo. Pri nas se jih do danes (28. febr.) še polovico lanskih ni oglasilo. Ko bode vrli Vaš »C.« z veseljem zopet hvalil one, naj se blagovoljno ozre na naše revne razmere, da ne bode grajal nas. Ljudstvo rado čita, ali nima si za kaj kupiti knjig. Poduka pa je še Haložan potreben, kakor malokdo! Nevednost je mati tolikim pregreham in hudobijam. Povzdigniti treba ubogo, a za vse dobro vsprejemljivo in hvaležno ljudstvo na višjo stopinjo verske in narodne omike. V to svrhu bi mu dobro služile dobre knjige, kako jih dobiti? Posamezni rodoljubje tega ne premorejo. Treba bode snovati »bralna društva«, ali vsaj farne knjižnice, kjer jih še ni. Tudi mi pri Sv. Trojici bi radi imeli kaj takega. Zato nam treba knjig. Prosim vas, rodoljubje blagi, ki imate knjig, pa jih ne rabite, pošljite jih blagovoljno župnemu uradu pri Sv. Trojici ali podpisnemu. Dobri Bog Vam bode plačnik za vsak najmanjši dar. »Vse za versko-narodno odgojo našega milega naroda!« — P. Konrad Stazinski, kap'an pri Sv. Trojici, p. Št. Vid pri Ptuj.

Iz Zdol pri Brežicah. (Popravek in dostave k.) Prosim, sprejmite v Vaš čislani list sledeči preklie, zadevajoč dopis »Iz Zdol pri Brežicah« v 8. številu »Slov. Gosp.«: 1. Ni res, da bi bil naredil ob nedeljah ali praznikih kak občni lov. 2. Laž je, da bi bil kdaj na grofa Attemsa zemljišču zasačen. 3. Resnično pa je, da je bil kmet Martin Pleterski na Zdolah o velikonočnem izpraševanju dne 21. febr. radi nespodobnega vedenja proti čast. gosp. župniku v navzočnosti vseh župljanov iz šolske sobe »vržen«. Kaj ne, g. urednik, to Vam je kmet stare krščanske korenine! — Janez Molan, kmet na Zdolah.

Iz Negove. (Bralno društvo) je imelo 17. svečana svoj redni občni zbor. Predsednik, č. g. Alojzij Šijanec, otvoril je zborovanje z nazdravom na njih veličanstvo presvetlega cesarja. Nadalje se je zborovanje vršilo po običajnem vsprejedu. Kakor kaže poročilo, »bralno društvo« naše vro napreduje, ker že 87 zvestih udov šteje, s katerim številom se niti večje župnije po našati ne morejo. V petih mesecih se je med ude čez

400 knjig izposodilo, in iz tega se razvidi, da naši udi niso samo na papirju, temuč tudi pridno čitajo. Le žal, da naše društvo od nobene strani ni podpore dobilo — čeravno smo pričakovali! Pa pomagajmo si sami in Bog nam bo pomagal. Vendar ednega dobrotnika imamo. In ta gospod je naš državni poslanec, velč. g. dr. Gregorec. Čast in hvala mu! Št.-petrovski in kapelski pevci so nas s svojim uzornim petjem iznenadili. Hvala za trud! Zastopano bilo je tudi gornje-radgonsko bralno društvo po tajniku, g. dr. Piklnu, in knjižničarju, č. g. Kozarju, ki se nista ustrašila slabega vremena. Slava!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so se s pisnom na ministerskega predsednika Windischgraetza zahvalili svojim narodom za sožalje o smrti nadvojvode Albrehta. — Državni zbor je v ponedeljek sprejel šesto poglavje kazenskega zakona. To poglavje govori o motenju miru in so prepovedane le tiste tajne družbe, katerih namen je, s silo odpraviti kako naredbo; torej po tej postavi framasonstvo ne bode prepovedano. Daleč smo prišli! V torek se je začela razprava o toliko zaželeni davčni preosnovi.

Češko. Govori se, da ne bode dr. Rieger več deželni poslanec, ampak bode poklican v gosposko zbornico. — V Pragi se je te dni 7 podružnic »Matice šolske« prostovoljno razdružilo.

Štajarsko. Svetli cesar so imenovali Slovenca dr. Fr. Hočevarja za profesorja matematike na tehniku v Gradcu. — Graški mestni zastop je sprejel oestro resolucijo zoper celjsko slov.-nemško gimnazijo. Naj bi se rajši bolj brigal za lastne slabe gospodarske zadeve!

Koroško. Koroška hranilnica je v dobrodelne namene razdelila 89.420 fl. Kakor druga leta, tako je tudi letos na Slovence pozabila. — Prometno vodstvo državne železnice še ostane v Beljaku. — Deželni šolski nadzornik, dr. J. Gobanc, praznuje kot tak letos 25letnico. Bil je 25 let hud nasprotnik slov. šolstva.

Kranjsko. Postni list prevz. knezoškofa letos razpravlja nauk o sv. zakonu. — Večkrat se slišijo tožbe, da se nemškutarstvo spet vro razširja. No, to se je dovolj zapazilo pri zadnjih državnozbornskih volitvah na Dolenjskem. — V Kočevju se je te dni odprla sirotišnica.

Primorsko. Grof Franc Coronini še ostane deželni glavar. Zadnji ponedeljek je bil pri svetlem cesarju. — Volitve volilnih mož se bodo pričele v Istri sredi tega meseca. — Tržaški mestni zastop je odposlal spomenico zoper škofa v Rim k sv. stolici; ali tam so tožbo vrgli pod klop.

Hrvaško. Postni list zagrebškega nadškofa se peča s civilnim zakonom. Nadškof opominjajo vernike, naj pri volitvah krščanske može volijo. — Vodja stranke prava, dr. Ante Starčević, je nevarno zbolel za pljučnico.

Ogersko. Koliko spoštovanja madjarski listi imajo do svetle cesarske rodbine, pokazali so te dni, ko so nespodobno pisali o blagem rajnem nadvojvodi Albrehtu. — Vlada z vso silo preganja v Medjimurju one slov. duhovnike, ki so glásovali v Čakovcu zoper ministra Vlašiča. Nad 10 duhovnikov je bilo kaznovanih z denarnimi globami. Nekaj jih pride celo pred sodišče zaradi ščuvanja proti javnemu miru. Tak vam je ogerski liberalizem!

Vnanje države.

Rim. Preteklo nedeljo je minilo 17 let, kar so sv. oče Leon XIII. bili kronani za poglavarja sv. kato-

liške cerkve. Papež, popolnoma zdravi, so v nagovoru do kardinalov spet izrekli željo, naj se razkolniki zedinijo s sv. cerkvijo.

Italijansko. Ministerski predsednik Crispi je zopet zamotan v neke sleparije, zaradi katerih bi imel bili zaprt poslanec Comandini, pa jo je pobrisal. Govori se, da Crispi kmalu odstopi. — Volitve v poslansko zbornico bodo bojda dne 5. maja.

Francosko. Med to in italijansko državo vlada velika nezaupnost. Francozi sedaj delajo močne utrdbe, Italijani bi pa radi, pa ni cvenka. — Prejšnji predsednik republike, Kazimir Perier, ne odpotuje v inozemstvo, ampak se je te dni vrnil v Pariz.

Belgijsko. Belgijci bi si radi prisvojili veliko državo Kongo v Afriki, pa se bojijo ogromnih stroškov. Zato temu nasprotujejo radikalni, socialistični, pa tudi mnogi katoliški poslanci.

Nemško. Cesar Viljem, dasi protestant, je v nedeljo sv. očetu papežu častital. — Cesar pojde s cesarico začetkom aprila v Opatijo na hrvaškem Primorskem, kjer ostane 6 tednov. — Predloga zoper socialiste bode v državnem zboru gotovo odklonjena. Zoper bodo glasovali tudi katoliški poslanci.

Švicarsko. Binkoštni ponedeljek bode katoliški shod v Št. Gallenu. Govorilo se bode o snovanju katoliških društev in o pripomočkih zoper pijančevanje. Več tisoč udeležencev se obeta.

Rusko. Car Nikolaj II. je imenoval za ministra vnanjev zadev kneza Lobanova-Rostovskega. Knez Lobanov je bil dozdej ruski poslanik na Dunaju 13 let in je pri cesarskem dvoru priljubljen. Morda novi minister doseže, da se spet obnovi trocarska zveza, namreč zveza Avstrije, Rusije in Nemčije.

Rumunsko. Vlada hoče uvesti novo rudniško postavo, po kateri bi se tudi tujei smeli baviti z rudokopstvom v Rumuniji. Senat ali gosposka zbornica je to postavo že sprejela, težje bode pa šlo v poslanski zbornici.

Turško. V Carigradu je med turškimi vojaki zveza, ki ima namen, pobijati kristjane. Zaradi tega so zastopniki drugih vlad zahtevali od turške vlade, naj skrbi za osebno varnost. Vlada je to obljubila.

Afrika. Egiptovski kediv ali podkralj Al Abbas se je te dni poročil s svojo sužnjo Ikbal Hanem. Njegov stari oče bivši kediv Izmajil-paša pa je te dni umrl. Izmajil-paša je Egipt vladal ali bolje drl od leta 1863. do 1879.

Amerika. Na otoku Kuba, ki spada pod Špansko, nastal je punt. Puntarji so otepli 2000 mož broječo vojsko. Španska vlada je odposlala že osem batalijonov na otok Kuba. Ker ustašem prihajajo od drugod prostovoljci na pomoč, pojde tje še 20.000 španskih vojakov.

Za poduk in kratek čas.

Vurberg.

(Krajepisno-zgodovinska črtica; spisal M. Slekovec.)

(Dalje.)

Sreča za našo domovino, da je v tej pretužni dobi sekovsko škofijo vladal mož, ki je bil od krščanskega duha skoz in skoz prešinjen, neprestrašen in jeklenega značaja, za resnico in pravico vnet in goreč višji pastir, katerega zgodovina po vsej pravici slavi in ga apostola Štajarske imenuje, namreč Martin Brenner. Ta je s pomočjo nadvojvode Karola in po tega smrti, Ernesta in Ferdinanda trebil in skoraj do cela iztrebil pogubljivo seme krivovere iz dežele in uredil precej

zmedene in žalostne cerkvene razmere na Štajarskem. Pričeto delo je nadaljeval njegov istotako slavni naslednik Jakob Eberlein.

V tem času tako imenovane protireformacije, ko se je protestantizem moral umakniti katoliški veri in je krščanstvo prerajeno in vsake zmote očiščeno začelo kazati svojo oživljajočo moč, se je tuji v Vurbergu marsikaj predrugáčilo. Takratni lastnik gradu, Jurij Stubenberški, višji dedni točaj na Štajarskem in od dežele nastavljeni konjiški stotnik v okrožju med Muro in Dravo, je kot strasten luteran z nekaterimi svojimi brati leta 1625. rajši domovino zapustil ter se na Nemško preselil, kakor da bi se bil krivoveri odpovedal.¹⁾

Ravno zaradi tega je Vurberg že dne 24. aprila 1616 prodal Filibertu Schranzu Schranzeneskemu in Forchtensteinskemu in njegovim dedičem, toda z različnim pogojem, da mora, ako bi prej ali poznej hotel on ali kateri njegovih naslednikov grajščino zopet prodati, njo najprej Stubenbergom ponuditi.²⁾ Kakor Janez Filibert Schranz v posebnem pismu, danem v Vurbergu dne 28. maja 1616, poudarja, je Jurij Stubenberški sicer prodal grajščino Vurberg z vsem, kar k njej spada, a razločno si je pridržal cerkev in zemljišče okoli nje, z zidom obdano, kjer so Stubenbergi imeli svoje pokopališče.³⁾ Z ozirom na to so Stubenbergi še nekaj časa posedali in izvrševali patronstvo čez cerkvico Matere božje v Vurbergu, a po letih so morali tudi to prepustiti lastnikom gradu.

Janez Filibert Schranz je bil sin Bolfenka Schranza, dvornega kancelarja nadvojvode Karola II. ter se je večinoma v Gradcu mudil. On Vurberga ni dolgo posedal. Že dne 18. marea 1619 ga je prodal Bolfenku Sigmundu baronu Herbersteinskemu, ta pa dne 21. sept. 1627 baronu Janezu Wechslerju. Kupnina je znašala »Sechzig Tausend gulden Reinisch, jeden derselben zu fünfzehn Bazen oder Sechzig Khreuzer zurechnen, und der Frauen von Herberstain zu einem Leykhauff zwei Hundert Ducaten in Golt sambt einem Khlepper als guet ers Herr Obrist zu diser Zeit haben khan«.⁴⁾

Janez Wechsler, dne 28. februarija 1619 v stan barona povzdignjen, bil je c. kr. dvorni vojaški svetovalec in polkovnik ter je umrl v Vurbergu, kjer mu je sin Jurij Seifried postavil lep nagrobni spominek. Tudi njegova soproga, Ana Katarina, roj. Haslinger, končala je dne 24. julija 1629 življenje, kjer ima istotako lep nagrobnik.

Po njuni smrti je Vurberg podedoval imenovan sin Jurij Seifried baron Wechsler. Oženjen z Marijo roj. Urschenbeckh, je po smrti svoje soproge od svoje tašče, Marjete, udove rajnega Jurija Kristofa Urschenbeckha, dne 5. septembra 1637 za 105.000 gold. dobil tudi Riegersburg.⁵⁾ Ko pa je že leta 1638. brez otrok umrl, dobila je Vurberg njegova sestra Liza Katarina, omožena baronica Galler, v obče »hudobna Liza« imenovana. Njen prvi soproj je bil Janez Viljem baron Galler, c. kr. dvorni vojaški predsednik in trdnjavski poveljnik v Koprivnici. Njej Vurberg nikakor ni dopadel. Vse rajši se je mudila pri svojem strijcu Sigmundu v divno ležečem Riegersburgu. Vsled njegovega nasveta in obljube, da jej bode Riegersburg sporočil, prodala je že dne 12. julija l. 1639. Vurberg Güntherju baronu Herbersteinskemu ter se je za vselej preselila v Riegersburg, kjer je kot baronica Stadl dne 12. februarija 1672 končala svoje živahno in v marsičem zanimivo življenje.⁶⁾

Günther baron Herbersteinski, novi lastnik Vur-

¹⁾ J. A. Janisch, Top.-stat. Lexikon v. St., III., 1028.

²⁾ ³⁾ in ⁴⁾ Listine v knezoškofijskem arhivu v Mariboru.

⁵⁾ in ⁶⁾ J. A. Janisch, Top.-stat. Lexikon v. St. II., 700 in

berga, se je narodil dne 6. februvarija 1594. Bil je ustanovnik stranske panoge Herbersteinske rodovine, ki se je Vurberska imenovala ter je posedala tudi Hrastovec, Neuberger in Lankovico. L. 1651. je podedoval še Vitomarce, Hvaleince, Gerlince in Rogoznico ter je umrl v Hrastovcu dne 4. avgusta 1655. Njegovi telesni ostanki počivajo v žerfu župnijske cerkve Sv. Lenarta v Slov. goricah.¹⁾

Sledil mu je Jurij Günther baron Herbersteinski, najstarejši njegov sin, oženjen z Marijo Magdaleno grofico Wolkenstein. Ta je l. 1663. od Jurija Seifrieda grofa Dietrichsteinskega kupil Starošince ter je v svoji oporoki z dne 14. julija 1663 določil, naj se njegovo truplo pokoplje v cerkvi Matere božje v Vurbergu, kateri je z ozirom na to volil 1000 gld. za 12 sv. maš v letu.²⁾

Po njegovi smrti je l. 1667. podedoval Vurberg njegov sin Erazem Friderik grof Herbersteinski, ki je postal deželni predsednik na Štajarskem. Bil je zelo samooblasten gospod. Blizu 20 let je opiraj se na svoje vogtijske in fevdne pravice čez cerkev Sv. Lenarta v Slov. goricah, delal tamošnjim župnikom velike sitnobe in gmotno škodo. Še le 27. maja 1689 je bil dolgotrajni prepir s posebno pogodbo poravnani.³⁾

Umrl je v Hrastovcu, 60 let star dne 5. februvarija 1691 ter počiva pri Sv. Lenartu v Slov. gor.⁴⁾ Nekaj let poprej, namreč koncem januarija 1687 je umrla njegova mati Marija Magdalena. (Dalje prih.)

Smešnica. Učitelj: »Zakaj ne pridejo duše iz pekla nikdar v nebesa?« — Učenec: »Ker je pekel najbolj na dnu.«

Razne stvari.

(Milostlj. knezoškofu) so se pred 14 dnevi vneli sklepi v kolenu, kakor septembra 1893. Vsled tega morajo mil. nadpastir ostati nekaj dni v postelji.

(Zaupnica), poslana g. dr. J. Dečku iz Mozirja 28. febr., se glasi: »Občinski zastop mozirski izreka na podlagi današnjega soglasnega sklepa našim narodnim deželnim poslancem za njih možato, odločno postopanje v zadnjem zasedanju deželnega zbora zahvalo in popolno zaupanje.«

(Celjsko vprašanje.) »Neue Freie Presse« je oni dan pisala, da naj bodeta na sedanji celjski gimnaziji samo v 1. in 2. razredu slov. paralelki. Proti temu so naši državni poslanci, pa tudi nad sto slov. zastopov, ki so peticije na državni zbor poslali, zahtevaje štiri slov. paralelke ali nižjo slov.-nemško gimnazijo in sicer v Celju. Slovenci, ne udajmo se!

(Pošte na Slovenskem) si naj povsod priskrbe slov.-nemške tiskovine. To sta predlagala v proračunskem odseku gg. Vošnjak in dr. Gregorič. Liberalce dr. Russ pa je predlagal, naj vlada v večjezičnih okoliših nastavi uradnike, večje dotičnih jezikov, in napravi primerne napise in tiskovine. Naj se to prav kmalu zgodi!

(V Konjicah) so se vršile 6. t. m. slovesne zadušnice za rajnim nadvojvodo Albrehtom. Udeležili so se jih uradniki, občinski zastop in mnogo ljudstva, posebno iz trga. Kmečki pripadci so se pa v obilnem številu zbrali k »uri molitve«, ki se je vršila za dušni mir raj. nadvojvode pustno nedeljo popoldne.

¹⁾ J. Orožen, Das Bisthum und die Diözese Lavant, I., 190.

²⁾ Knezoškofijski arhiv v Mariboru.

³⁾ J. Orožen, Das Bisthum und die Diözese Lavant, I., 185 in 186.

⁴⁾ Tisti, I., 190.

(Za slov.-nemško gimnazijo v Celju) so vložile v zadnjem času peticijo na državni zbor še občine: Planinska ves, Št. Vid, Loka in Golobinjak pri Planini.

(Vabilo.) K odborovi seji družbe duhovnikov dne 12. marcija (v torek) ob 11. uri predpoldne uljudno vabi č. gg. odbornike predsedništvo.

(Slavni posojilnici v Mozirju) se v imenu hvalečnih faranov srčno zahvalujemo za velikodušno darilo od 100 gld. za potrebe župnijske cerkve v Marija-Nazaretu. Bog povni stotero!

Cerkveno predstojništvo.

(Odhodnico) je 2. t. m. slavil v celjski nemški kazini gosp. Gertscher, do zdaj predsednik okrožnega sodišča in novi tržaški višji državni pravnik. V dolgi napitnici je hvalil znano rogoviljenje celjskih nemčurjev. Štaj. Slovenci mu želimo: Srečno, daj Bog, da na večno!

(Mariborska čitalnica) priredi dne 10. t. m. ob 8. uri zvečer svojim udom domačo veselico z gledališko igro, deklamovanjem, petjem in tamburanjem.

(Odlika.) Velezaslužnemu ravnatelju zavarovalnega zavoda na življenje »Janus« na Dunaju, gospodu Rudolfu Klang-u-Egger-ju, odlikovanemu z redom železne krone III. vrste, podelili so sveti oče papež viteški križ reda sv. groba.

(Na narodopisni razstavi) v Pragi bode imela isterska vinarska zadruga svojo posebno poskušalnico (»ochutnavarno«), kjer se bodo točila razna isterska vina. Kaj pa vi, slovenski vinogradniki?

(Javna zahvala.) Slavna mariborska posojilnica je blagovoljno darovala kmečkemu bralnemu društvu v Jarenini v poravnanje stroškov »Slomšekove slike« 20 fl., za kar se ji tem srčno zahvaljuje odbor.

(Za odvrnjenje snega) so ljudje pod Pohorjem začeli že očitne molitve najemovati in opravljati. Bog nam res pomagaj!

(Podružnica) sv. Cirila in Metoda v Ljutomeru bode imela občni zbor v nedeljo, 10. marcija ob 7. uri zvečer v kavarni gosp. Franca Seršena, h kateremu se vsi rodoljubi prijazno vabijo.

(Novo petrazredno šolo) jeli bodo staviti to pomlad pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Prvotno je bilo vračunanih za celo novo šolsko poslopje 30.329 gld. 14 kr. Dne 4. marcija pa se je vršila zniževalna licitacija in je prevzel vse delo graški zidarski podjetnik Jožef Michel za 27.524 gld. in 10 kr. Slovenskih zidarskih podjetnikov se žal, ni nobeden oglasil.

(Posojilnica v Brežicah) je imela v prvih dveh mesecih svojega poslovanja 24.532 gld. 76 kr. prometa. Slovenci brežiškega okraja, le vedno imejte do tega zavoda tako zaupanje!

(Samomor.) Celjski poštni uradnik Avgust Sadnik se je pod okrajno cesto blizu Laškega trga ustrelil, najprej dvakrat v glavo, potem pa v srce. Padel je v Savinjo, iz katere so ga mimoprišedši ljudje potegnili.

(Nesreča.) V velenjskem premogokopu je 19. febr. padla velika premogova plošča na Jožefa Otorepca in Andreja Zupančiča. Slednji je nevarno poškodovan, ker mu je plošča padla na prsi.

(Zmrznil) je na potu iz Radne v Studenec v krškem okraju poštni sel Jož. Stopar. Bržkone je zavžil preveč pijače in v snegu obležal.

(Boj z volkom.) Premogar Janez Okorn je šel 26. m. m. v jutro zgodaj iz Štor pri Celju na delo. Kmalu zatuli kraj njega velik volk. Okorn beži, volk pa za njim grozno tuleč. Okorna zapuščajo moči, ustavi se in obrne proti volku. Volk plane nanj. Okorn ga z nogo pahne nazaj, kar zver še bolj razdraži. Z novo silo naskoči Okorna. Ta skoro brez zavesti obrne gorečo ru-

darsko svetilko proti volku. Ta tuleč odskoči. Večkrat se zaleti v Okorna, pa vselej luči umakne. Tako pride premogar ves spehan do neke kmečke hiše, v katere bližino si volk ne upa ter jo krene v gozd.

(Delavci — milijonarji.) V mestu Bordó na južni Francoski je umrl te dni bogati veletržec Godard, ne da bi bil ostavil poslednjo svojo voljo. Zapustil je okolo 22 milijonov frankov premoženja. Ker zapustnik ni imel dece, pripade zapuščina 15 siromašnim delavskim rodbinam, katere morejo dokazati, da so s pokojnikom v sorodstvu. Med temi 15 delavci, ki postanejo kar čez noč milijonarji, sta 2 sodarja, 2 brivca, 1 čevljar, ostali pa so dninarji.

(Žrtve mraza.) Blizu Vratislava (glavno mesto pruske Šlezije) so našli mrtvih sedem dečkov, ki so zmrznili na poti iz šole. Ubogi otroci tiščali so se drug drugega, nekateri so bili objeti. Mnogo truda je stalo, dokler so ljudje ločili otrpla trupla.

(Dete z dvema obrazoma.) V Zadru v Dalmaciji je povila neka žena mrtvo deklico, ki ima dva obraza, oba popolnoma razvita.

(Neki žganja pijan) čevljar iz Črešnjeva je nedavno po Slov. Bistrici razgrajal, da so ga vtaknili pod ključ. Pa temnica mu je bila premrzla, zato zapali slamnico in kliče gasilce na pomoč. Na pust se je vsled tega pred sodiščem moral zagovarjati.

(Čujte, kaj žganje dela!) Dne 25. febr. se je v Slov. Bistrici žganja navlekel že precej priletni Jožef O. iz Farovec tako, da je domov gredé v snegu obležal in zmrznil.

(Take zime), kakor je letošnja, tolikega snega in zametov tudi najstarejši ljudje ne pomnijo. Železniški promet med Reko in Št. Petrom, med Trstom in Ljubljano ter na dolenski železnici je od nedelje ustavljen.

(Zima v Italiji) je letos izredno huda. V Neapolju je bilo 5° mraza, v Siciliji so bili hudi snežni viharji, ki so naredili neizmerno škodo na drevesih. V nekaterih krajih je sneg do metra visok!

(Srečen oče.) Neki carigrajski časopis javlja, da je žena nekega vojaka (rekruta), kojo je pustil doma, povila četvero otrok in sicer dva dečka in dve deklici. Vsled tega je vojak dobil dopust in odšel na dom. Po

kratkem času se je podal zopet k vojaštvu in sedaj je dobil novico, da mu je žena ponovno povila trojčke. Tako v dveh letih sedem otrok!

(Za razpisano mesto zdravnika) v Mozirju se je oglasil Poljak dr. Štefan Rogoyski, dosedaj vodja kirurški oddelka v občni bolnici v Tešenu.

(Štajarski Nemci in Bismark.) Naši Ultra-Nemci bodo 1. aprila Bismarku, temu sovražniku Avstrije, ob njegovi 80letnici poklonili krasno kupo, vredno okoli 2000 fl. S tem hočejo pokazati, kakšni so nemški zagrizenci — Avstrijci in katoličani!

(Kako človek živi.) Nekdo je izračunal, da pri velikem številu slučajev človek povprečno 50. let spi 6000 dnevov, 6500 dnevov dela, 800 hodi, 4000 se zabava, 1500 jè in pije in 500 dnevov je bolan. V tem času potrosi 17.000 kg kruha, 16.000 kg mesa, 4600 kg zelenjave, jaje in rib in popije do 28.000 litrov.

(Za dijaško kuhinjo) v Mariboru je nabral g. Franc Misija na gostiji g. učitelja J. Karba in Micike Žitkove 6 gld. in g. nadučitelj Matej Rajšp na gostiji g. Fr. Kurnika in M. Križan v Sp. Gasteraju v Slov. gor. 5 gld.

(Duhovniške spremembe.) Župnijo v Pod-sredi je dobil č. g. Jurij Galun, župnik v Brezju.

Listič uredništva. G. Janez F. v Lj.: Preberite v „Krščanskem detoljubu“ „Iz otročjih ust“ št. 10. 11. pa tudi 14. 32. 34. in 37. in potem zopet sodite! — G. Zagajski: Hvala; bržčas prih. — G. dop. iz Velenja: Pride prih. Prosimo, večkrat se oglasite!

Ponarejena črna svila.

Zažgi košček svile, katero hočeš kupiti. Ako je svila ponarejena, boš takoj spoznal: prava, pristno pobarvana svila se takoj strkoči, hitro vgasne ter pusti malo pepela, svitlorujave barve. Ponarejena svila, (ki postane kmalo mastna ter se stáre) po časi gori (posebno tlijo gornje nitke, ako so obložene z barvami) ter pusti temnorujav pepel, ki se pa ne sfrkoči, kakor pri pristni svili, ampak se skrči. Ako pepel pristne svile zmešaš, se spraši, pri ponarejeni pa ne. **Tovarne za svilo G. Henneberg-a** (c. in kr. dvor. list.) v Zürich-u, pošiljajo rade obrazce svojega pristnega svilnatga blaga vsakemu in sicer posamezne bále in cele kose **poštne in carine prosto na dom.** 1—5

Loterijske številke.

Trst 2. marca 1895:	71, 53, 47, 49, 43
Line „ „ „	83, 63, 48, 37, 51

Zdravje in moč
„Kathreiner“
toč.

Kot nadomestilo za bobovo kavo se priporoča po edravnih ženskam, otrokom in bolnikom: Najokusnejša, edino zdrava in ob enom najcenejša primes k bobovi kavi je:

KATHREINER.

CASNI DIPLOM
1891-1894
8 ZLATIH KOLAJN

Najčistjši prirodni plod v celih zrnih, ki se ne dejo ponarejati.

KNEIPPOVA SLADNA KAVA.

Se dobi povsod: ½ Kile za 25 kr.

Pozor: zahtevajte in jemljite le izvirne zavoje z imenom „Kathreiner“.

Lekarna „Zum goldenen Reichsapfel“

J. PSEPHOFER'S I. Singerstrasse št. 15
Wien.

Kričistilne kroglice, nekdanje imenovane **univerzalne kroglice**, zaslužijo to ime po pravici, ker je veliko moč. Od več desetletij sem so te kroglice razširjene in malo takih družin je, pri katerih se to sredstvo ne bi našlo. Od mnogih zdravnikov se te kroglice priporočajo kot izvrstno domače zdravilo, posebno pri boleznih vsled **slabega prebavanja in zaprtega telesa**.

Jedna škatljica s 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr. Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati poštnine in stane: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor jeden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v rdečih pismenih, katerega je videti na navodilu za porabo.

Bernhardov liker, iz planinskih rož, W. O. Bernharda v Bregencu zoper različne želodečne bolezni. 1 stekl. fl. 2'60, 1/2 stekl. fl. 1'40, 1/4 stekl. 70 kr.

Balzam za ozeblino, J. Pserhoferja 1 posodica 40 kr., prosto poštnine 65 kr.

Trpotčev sok, ena steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog, škatljica 50 kr., poštnine prosto. 75 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštnine prosto 65 kr.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge framacetične specialitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje naročajo. — **Razpošiljana po pošti** se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

☛ Pri dopošiljavi denarja (po poštni nakaznici), stane poštnina dosti manj, kakor po povzetju. ☛ 10-12

Življenska esenca (Praške kapljice) steklenica 22 kr.

Angleški balzam, steklenica 50 kr.

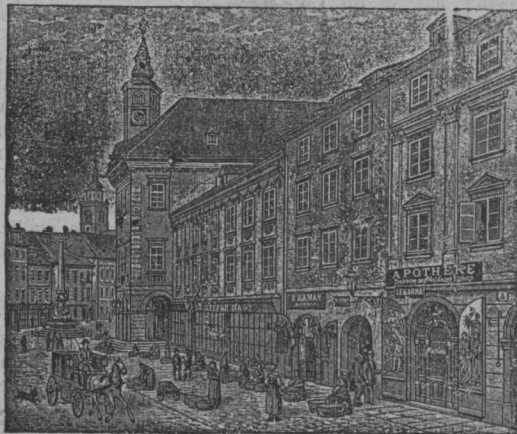
Fijakerski prašek, zoper kašelj itd. 1 škatljica 35 kr., poštnine prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešuje rast las, škatljica 2 gld.

Univerzalni plašter prof. Studelela posodica 50 kr., poštnine prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, domače sredstvo proti slabi prebavi. 1 zavitek 1 fl.

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča ☛ po pošti. ☛

Ubald pl. Trnkóczy

lekar zraven rotovža v Ljubljani

priporoča:

☛ **Za trganje:** ☛

Protinski cvet (Gichtgeist) lajša in preganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

☛ **Za želodec:** ☛

Marijinceljske kapljice za želodec. — Steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 tuct. 4 gld. 80 kr.

Odvajalne ali čistilne kroglice čistijo želodec pri zabašanji, skaženem želodcu. — Škatulja 21 kr., jeden zavojček s 6 škatuljami velja 1 gld. 5 kr.

Za prsa:

Planinski zeliščni ali prsni sirop za odraščene in otroke; raztvorja sliz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Redilna štupa za živino za notranjo potrebo pri kravah, konjih in prašičih. — Zavojček z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zavojčkov samo 2 gld.

Cvet za konje. Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, otekanji nog, otrpnenji v boku, v križu itd., s kratka pri vnanjih boleznih in hibah. — Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., pet steklenic z rabilnim navodom vred le 4 gld.

Vsa ta našeta in vsa druga zdravilna sredstva se dobivajo v

lekarni

Ubalda pl. Trnkóczy-ja v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo. 18-24

Vabilo

k prvemu rednemu občnemu zboru **Posojilnice v Slov. Bistrici** dne 26. sušca 1895 ob 9. uri predpolodne v uradni sobi.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorništva.
3. Dopolnilna volitev v načelstvo.
4. Posameznosti.

Ko bi k temu občnemu zboru ne prišlo zadostno število zadružnikov, se bo vršil drugi občni zbor ravno ta dan ob 10. uri dopoldne z ravno tistim dnevnim redom.

Načelstvo.

Oskrbnik,

zanesljiv, z izvrstnimi spričevali, želi v tej lastnosti ali pa v kako službo druge vrste 1. aprila t. l. vstopiti. Je v najboljših letih, čvrst in zdrav, slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi vešč, ter praktičen v poljedelstvu, v kultiviranju travnikov, v živinoreji, v ribarstvu in umni riboreji, kakor tudi v gozdarstvu, v lovu ter nekoliko v vinarstvu.

Blagovoljne ponudbe pod „Oskrbnik“, poste restante „Kranj“, Kranjsko. 1-3

Posojilnica v Framu,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Framska „Posojilnica“ bode imela dne 14. sušca t. l. ob 4. uri popoldan v lastni pisarni svoje glavno zborovanje s sledečim vsprememom:

1. Poročilo načelnika in nadzorstva: a) o delovanju in napredovanju zavoda in o letnem računu; b) o porabi čistega dobička.
2. Volitev načelstva.
3. Razni nasveti.

Posojilnica v Framu, dne 4. sušca 1895.

Načelnik: Janez Gert.

VABILO

k rednemu občnemu zboru hranilnice in posojilnice v Spodnjem Dravbergu, dne 20. sušca 1895. l. ob 2. uri popoldne v gostilni g. Jan. Rabič-a.

Dnevni red:

1. Poročilo odbora in [potrjenje letnega računa.
2. Sklep o čistem dobičku.
3. Volitev odbora.
4. Razni nasveti.

Ako k temu zboru ne pride potrebno število udov, je drugi zbor ravno tam ob 3. uri popoludne. Odbor.

Naznanjam,

da hočem dati svojo štacuno v najem za več let. V hiši dve sobi za stanovanje, prostorna klet in vrt. Hiša stoji sred vasi na eni strani na cesarski, na drugi pa na okrajni cesti, ki pelje na okr. glavarstvo in k farni cerkvi, kjer se bo letos zidal nov farovž, kjer bo se tudi veliko iz štacune potrebovalo. Kdor hoče štacuno v najem vzeti, naj se oglasi osebno ali pismeno.

Franco Butara v Cirkljah št. 20
p. Munkendorf, Kranjsko.

Hiša na prodaj

v Rogatcu v sredi trga za trgovca, krčmarja ali družega obrtnika pripravna. Več pové Ignacij Mikuš v Tlakah, pošta Rohitsch. 1-3

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društvo.

Oelz-ova kava,

je najmočnejša in najzdravejša primes h kavi. Dobiva se v vsaki prodajalnici.

Služba organista in mežnarja 1-3

razpisana je pri farni cerkvi Sv. Martina na Ponikvi, katera se lahko takoj nastopi. Prosilci (Cecilijanci imajo prednost) naj se obrnejo na cerkveno predstojništvo na Ponikvi.

Želim kupiti

pripravno in precej dobro kmetijo v vrednosti od 2000 do 2400 gold. Kmetija bi naj imela dobre niive in travnike, da bi se moglo precej živine rediti, nadalje sadunosnik in gozd. Zavežem se, da v enem letu izplačam vse. Kdor ima tako kmetijo na prodaj, naj mi pismeno naznani.

Terezija Iskra,

na Nemškem rovtu št. 19. Gorenjsko,
p. Bohinska Bistrica.

Orglje, še dobre, z 8 registri, so na prodajo iz naše farne cerkve po prav nizki ceni. 1-2

Cerkveno predstojništvo v Št. Janžu pri Sp. Dravogradu, pošta Miss a. d. Drau.

Dober glasovir

in nove akord-citre se prodajo. Naslov: F. M. v Novi vesi št. 8. pri Sv. Marku, Ptuj. 1-2

Izurjen organist,

kateri mora tudi mežnarske dolžnosti opravljati, se takoj sprejme. Prosilci naj se ali pismeno oglašijo ali s spričevali ustmeno prijavijo.

Leskovec pri Ptuj, 25. febr. 1895.

Davorin Kralj,
župnik.

Služba organista in cerkovnika

v „Grebinkem kloštru“ na Koroškem (Stift Griffen — pošta Grebinj — Griffen in Kärnten) se odda s 15. aprilom t. l.

Dohodki so: v denarju približno 270 fl. — polja 12 birnov posetve in prosto stanovanje.

Prosilec mora biti dobro izurjen pevec in orgljavaec — prednost imajo tisti, ki so oženjeni in je tudi žena dobra pevka, ker je tukaj vsak dan sv. maša s petjem — pevke pa le ob nedeljah pridejo.

Ako dotičnik sam ne mora se pečati s poljem, ga lahko v najem da in dobi lepo svoto.

Prošnje se pošiljajo cerkvenemu predstojništvu v Grebinkem kloštru (Stift Griffen) Kärnten, Koroško. 2-2

Posestvo se dá v najem, pa tudi je na prodaj blizu železniške postaje 30 oralov zemlje, travniki, njive, les srednje velikosti, krčma, tri sobe, kuhinja, mlin z dvema tečajema, stope za skorje phati, in stanovanje nad mlinom in še posebej.

Kdor želi v najem vzeti ali kupiti, naj se pismeno ali ustmeno oglašijo pri upravnisti v „Slov. Gospodarja“. 4-4

Odgov. urednik B. Ferk.

Tisk tiskarne sv. Cirila.

(Odgov. J. Utorepec.)

Vabilo

k rednemu občnemu zboru **Posojilnice v Makolah,**

ki se bode vršil četrtek, dne 28. marcija ob 2. uri popoldne v navadni posojilnični pisarni. Na vrsto pride:

1. Poročilo načelnika;
2. Poročilo nadzorništva;
3. Potrjilo letnega računa za 1894.
4. Volitev načelstva in nadzorstva;
5. Razni nasveti in predlogi.

V Makolah, dne 1. marcija 1895.

2-3

Načelstvo.

Vosek

kupi **Franco Gert**, medar v Mariboru, gosposke ulice, kilo po 1 gld. 35 kr. do 1 gld. 40 kr. Če se pošlje vosek po pošti, plačam ga takoj po prejetju.

Ob enem priporočam svoj priznani dober vrtnarski vosek, ki je posebno dober za zamazovanje sadnih dreves, katere so zajci poškodevali. Razprodajalcem dajem velik rabat. 1-3

Tinct. Stomach. comp.

Št. Jakobove želodčne piljice so jako dobro domače zdravilo, povpspešujejo prebavljanje in tek. Steklenica 60 kr. in 1 gld. 20 kr. Kot izvrstno domače zdravilo je znan dr. Lieber-jev živčni lek (Tinct. chinae nervinica comp.) — Varnostna znamka † in sidro — Steklenica 1 gld., 2 gld. in 3 gld. 50 kr. Pripravlja se pravilno v lekarni

M. Fanta v Pragi. Glavna zaloga: lekarna sv. Ane v Bozenu in lekarna „pri zlatem medvedu“ v Gradcu. Dobiva se tudi v drugih lekarnah v Gradcu in Mariboru. 11-40

Za vsako faro, za vsaki poštno-uradni okraj in za vsako okolico, kjerkoli je ljudska šola, se razumna, spoštovana in krepostna oseba kot

opravnik in posrednik

proti ozira vrednem postranskem zaslužku od nekega avstrijskega finančnega zavoda prve vrste nastavlja. Ponudbe pod „III. 895“ Gradec poste restante. 7-25

Hočete

od živine in perutnine več dobička imeti? Dajajte njim 2-10

pično apno (Futterkalk),

česar vam ne bode nikdar žal. 5 kg po pošti 1 gld. 20 kr., 100 kg 20 gld. — iz Dunaja.

Mihael Barthel in Comp., Dunaj X.,
Keplergasse 20/g (Dopišuje se slovenski).

Lep debel hrast

5 m dolg, 147 cm širok, se po nizki ceni proda pri posestniku Filipu Galunder pri Sv. Križu blizo Maribora. 2-3